

Salmonellasmittespredning

Erik Rattenborg

SEGES Innovation

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Salmonellarisikoscore

Risikoen beregnes ud fra fire faktorer

Der er en række faktorer, som påvirker risikoen for, at en ejendom skifter til salmonella niveau 2.

Fire af disse faktorer er indarbejdet i værktøjet:

- **Besætningsstørrelse:** Med stigende besætningsstørrelse, stiger risikoen for at skifte til niveau 2.
- **Nabosmitte:** Risikoen for smitte stiger, hvis der er mange naboer i salmonellaniveau 2 inden for 5 km.
- **Handel:** Handel med dyr udgør en risiko. Jo flere besætninger, der er kontakt til, jo større er risikoen.
- **Historik:** Er besætningen kommet i niv. 1 for kort tid siden, er der en større risiko for at vende tilbage til niv. 2.

Salmonellarisikoscore

Salmonellari- sikoscore	Vurderet risiko for at komme i niveau 2
• A	• Lav risiko
• B	• Middellav risiko
• C	• Middelhøj risiko
• D	• Høj risiko
• E	• Meget høj risiko

Risikofaktorer for introduktion af salmonella

Besætningsstørrelse

- Typisk flere leverandører
- Flere kalve
- Flere kontakter udadtil

Risikofaktorer for introduktion af salmonella

Nabosmitte

- Flere smittefarlige kontakter udadtil
- Større smittepres fra omgivelserne (indirekte smitte)
  - Forurening af foder
  - Forurening af marker
  - Alle andre måder af få en klat gødning ind på (ingen entydig enkeltfaktor)

Risikofaktorer for introduktion af salmonella

Handel

- Typisk flere leverandører
- Flere kalve

Tidligere dansk studie har vist højere risiko for finde salmonellabakterier i oksekød på slagteriet fra slagtekalvebesætninger, der indkøbte spædkalve fra niveau 2 og sammenhæng med antal leverancer fra niveau 2!

Risikofaktorer for introduktion af salmonella

Historik

- Genopblussen af ikke helt bortsaneret smitte

Smittebeskyttelse

- Ingen entydig enkeltfaktor
- Jo bedre generel smittebeskyttelse jo lavere risiko
- Plads til forbedring m.h.t. smittebeskyttelsestiltag (malkekvægsbesætninger):

<u>Smittebeskyttelse</u>	<u>Andel besætninger</u>
- Fremragende	0%
- Meget god	0%
- God	20%
- Acceptabel	30%
- Uacceptabel	30%
- Ringe	20%

Forholdsregler

Krav til slagtekalveproduktion af niveau 2 kalve

- Alt ind – alt ud
- Små enheder
- Få leverandører
- Optimal smittebeskyttelse
- Optimal risikohåndtering m.h.t. smitte til naboer

Forholdsregler

Krav til leverandører

- Kalvene leveres først ved 3 mdr. efterfulgt af negativ test
- Frie kalverunder. (Fire årlige runder).

Frie kalve mindst 2 gange i træk indikerer styr på smittespredning blandt kalve og i kælvningsboksen